អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចបដិសេធការបំបែកសំណុំរឿង ០០២

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

អែន ហេនខែលៈ អ្នកប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់

ថ្ងៃទី១៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣

ប្រែសម្រួលដោយៈ ឌី សុជាតា

ដោយការដាក់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីស្ថិតក្នុងស្ថានភាពប្របូកប្របល់ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា បានលុបចោលសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្តីពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង០០២៕០១ ដែលបានចំណាយពេល១៥ខែឲ្យទៅជាសវនាការមួយសម្រាប់តែឃ្លាំមើលការធ្លាក់ចុះដុនដាបនៃសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទដែលមានវ័យជាង៨០ឆ្នាំ ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានរកឃើញថា អង្គជំនំជម្រះសាលាដំបូង បានរំលោភទៅលើសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងការទទួលបានយោបល់ដែលមានសំអាងហេតុ និងការជំនុំជម្រះ ព្រមទាំងបានបដិសេធសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបំបែកកិច្ចដំណើរការ នីតិវិធីនៃការចោទប្រកាន់ដ៏ធំនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ ឲ្យទៅជា«សវនាការតូចៗ» និងបង្គាប់ឲ្យពិនិត្យឡើងវិញនូវចំណុចបានកោសលុប ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនាពេលបច្ចុប្បន្ន បានរៀបចំកាលវិភាគសម្រាប់សវនាការលើផលវិបាក ដែលចេញពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលចំនួនពីរថ្ងៃនាសប្តាហ៍ក្រោយ ។

កាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ អង្គជនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេច «បំបែកដំណើរការនីតិវិធី (សណុំរឿង ០០២).....ឲ្យទៅជាផ្នែកតូចៗជាច្រើន ដែលពុំជាប់ពាក់ពន្ធ័នឹងអង្គហេតុចោទប្រកាន់ និងបញ្ហាផ្លូវច្បាប់» ។ សំណុំរឿង ០០២៕០១ បង្ហាញពីប្រធានបទមូលដ្ឋានដូចជា រចនាសម្ពន្ធ័ និងគោលនយោបាយនៃរបបខ្មែរក្រហម និងតួនាទីរបស់សហជនជាប់ចោទនៅមុន និងក្រោយពេលរបបខ្មែរក្រហមបានឡើងកាន់កាប់អំណាច ។ នៅក្នុងចំណោមគោលនយោបាយឧក្រិដ្ឋកម្មទាំង៥យ៉ាងនៅទូទាំងប្រទេស ដែលអតីតមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរក្រហម កំពុងរងការចោទប្រកាន់ទាមទារឲ្យទទួលខុសត្រូវមានតែឧក្រិដ្ឋកម្មមួយគត់ ដែលលើកយកមកពិភាក្សាគឺបទឧក្រិដ្ឋទាក់ទងនឹងការផ្លាស់ប្តូទីលំនៅប្រជាជនកម្ពុជា ដោយបង្ខំចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ ចាប់ពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ និងបញ្ហាផ្លាស់ទីលំនៅប្រជាជនដោយបង្ខំ ចំនួនរាប់ម៉ឺននាក់ទៅប៉ែកខត្តរនៃប្រទេសកម្ពុជា ពីចុងឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់១៩៧៧ ។ បទចោទប្រកាន់ទាក់ទងនឹងទីកន្លែងធ្វើការងារ, សហករណ៍, មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងសម្លាប់មនុស្សក៏ដូចជា បទឧក្រិដ្ឋរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ និងអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ត្រូវបានរក្សាទុក រង់ចាំសវនាការមួយនាពេលខាងមុខដែលមិនទាន់កំណត់ពេលវេលាច្បាស់លាស់ ។

ទោះបីជាមានការយល់ស្របថា បទចោទប្រកាន់ត្រូវតែតាមលំដាប់លំដោយ ភាគីព្រះរាជ-អាជ្ញាបានស្នើសុំភ្លាមៗឲ្យរាប់បញ្ចូលនូវភាពតំណាងបទចោទប្រកាន់ដែលបានជ្រើសរើស ដោយយោងតាមការព្រួយបារម្ភរបស់ខ្លួន ចំពោះជនជាប់ចោទកំពុងមានវ័យចំណាស់ ដែលអាចនឹងពុំមានជីវិតប្រឈមមុខចំពោះសវនាការដំណាក់កាលទីពីរ ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានច្រានចោលសំណើរសុំរបស់ភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញា ប៉ុន្តែខ្លួនបានរក្សាទុកនូវសិទ្ធសម្រេច “នៅពេលណាមួយ” ដើម្បីរួមបញ្ចូលគ្នានូវចំណុចបន្ថែមនៃបទចោទប្រកាន។ ដោយសារបញ្ហាមួយ គឺកាលពីខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញា បានស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដាក់បន្ថែមទីតាំងសម្លាប់មនុស្សចំនួនបីកន្លែង។ នៅខែតុលា បន្ទាប់ពីឆ្លងកាត់ការបើកសវនាការអស់រយៈប្រហែលជិតមួយឆ្នាំ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ចប់វិសាលភាពនៃបទចោទប្រកាន់ ដោយរួមបញ្ចូលទីតាំងសម្លាប់មនុស្សមួយកន្លែងក្នុងចំណោមទីតាំងសម្លាប់មនុស្សបីកន្លែង ដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំឲ្យដាក់បញ្ចូល ។ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានប្តឹងសាទុក្ខស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលឲ្យដាក់បញ្ចូលទីតាំងពីរកន្លែងទៀត ដែលត្រូវបានច្រានចោល ដើម្បីកែតម្រូវភាពតំណាងនៃបទចោទប្រកាន់។ ការកំណត់របស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល មិនត្រឹមតែដោះស្រាយចំពោះសេចក្តីសម្រេច ដែលវង្កការជំទាស់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបានដោះស្រាយចំពោះសេចក្តីសម្រេចបំបែកសំណុំរឿងរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលមានទម្រង់ជា“សេចក្តសម្រេចប្រើរយៈពេលមួយឆ្នាំ”ក្នុងអំឡុងពេល ដែល“អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅតែមិនទាន់កំណត់វិសាលភាពសំណុំរឿង០០២៕០១ ឲ្យប្រាកដប្រជា និងបើកឲ្យមានការកែប្រែដោយពុំមានលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យដែលអាចជះឥទ្ធិពលចំពោះការកែប្រែណាមួយនោះទេ” ។

វិធានបំបែកសំណុំរឿងរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ៖

> នៅពេលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌តម្រូវ នៅដំណាក់កាលណាមួយ អង្គជំនំជម្រះសាលាដំបូងអាចបង្គាប់ឲ្យបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងជនជាប់ចោទមួយរូប ឬច្រើនរូប និងផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ នឹងបទចោទខ្លះ ឬទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងដីការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ។ រឿងក្តីដែលត្រូវបានបំបែក ត្រូវយកមកជំនុំជម្រះ និងវិនិច្ឆ័យចេញសាលក្រមទៅតាមលំដាប់លំដោយដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងយល់ឃើញថាសមស្រប ។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានផ្តល់អនុសាសន៍ថា ក្នុងន័យនេះ បានកំណត់ឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង គឺដើម្បីបម្រើឲ្យកាលៈទេសៈ សំអាងហេតុពេញលេញ ខ្លួនអាចចង្អុលបង្ហាញពី “ផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌” “លក្ខខណ្ឌ.....បទចោទដែលបានជំនុំជម្រះដាច់ដោយឡែក បម្រើឲ្យគោលដៅនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី និងគោលការណ៍ដែលជាមូលដ្ឋានសំអាង។ កត្តាពាក់ព័ន្ធជាច្រើនត្រូវតែវាយតម្លៃលើ “ការបំបែកសំណុំរឿងមួយ និងរួមបញ្ចូលយ៉ាងសមស្របនូវការពិចារណាពីរ

ខាងលើដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ៖ តម្រូវឲ្យមានការបន្ទៀននីតិវិធី និងតាមលំដាប់លំដោយត្រឹមត្រូវនៃសំណុំរឿង០០២។០១។ យ៉ាងណាក៏ដោយ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបង្ហាញ "ការព្រមាន" ចំពោះ"សំអាងហេតុតិចតួចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង" ទាក់ទងទៅនឹង "របៀបបំបែកសំណុំរឿងឲ្យសម្រេចបាននូវផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌" និងបានរកឃើញនូវកំហុសផ្នែកច្បាប់ទាំងនេះ ។

ដោយឡែក អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានបដិសេធការបង្ហាញភស្តុតាងរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលថា ពុំមានភាពចាំបាច់សម្រាប់សំណុំរឿង០០២។០១ ដើម្បីធ្វើឲ្យមាន"ភាពតំណាង សមហេតុផលនៅក្នុងបទចោទទាំងអស់នៃដីការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ" ដោយសារពុំមានបទចោទណា មួយនៅក្នុងដីការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះត្រូវបានលើកលែង ។ សំអាងហេតុនេះ ពុំអាចរកបាននូវការសម្រុះសម្រួលជាមួយការបង្ហាញភស្តុតាងរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រាប់ការបំបែកសំណុំរឿង ០០២ ស្តីពីវិមតិសង្ស័យរបស់ខ្លួនចំពោះស្មារតី និងកាយសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការចូលរួមសវនាការរយៈពេលវែងឡើយ ។

> ទោះបីជាដូច្នេះមែន វិមតិសង្ស័យរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអំពីលទ្ធភាព របស់សហជនជាប់ចោទនៅក្នុងការចូលរួមការជំនុំជម្រះ ដែលមានរយៈពេលវែងដូច្នេះ វាពុំទំនងអាចស្វែងរកវិធីណាមួយ ដើម្បីកំណត់ពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២,០១ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងបំផុតដែលអាចពង្រីកឲ្យបានកម្រិតអតិបរមានូវបទចោទទាំងអស់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទនិងដែលអាចផ្តល់ឱកាសនៅក្នុងការទទួលបានយុត្តិធម៌ដ៏មានអត្ថន័យពេញលេញនៅក្នុងរយៈពេលមួយដ៏ខ្លីបំផុត ។

អង្គជំនជម្រះតុលាការកំពូលក៏បានរកឃើញដែរថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានប្រព្រឹត្តកំហុសឆ្គងផ្នែកច្បាប់ដោយខកខានក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីអំពីលក្ខខណ្ឌនៃការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ។ ពុំមានភាគីណាមួយបានទទួលការសួរយោបល់ជាមុនឡើយ ដោយសារអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើកឡើងថា នេះគឺជាការមិនចាំបាច់នៅក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចស៊ើបសួរ ហើយដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយសមត្ថកិច្ចតុលាការ ។ លើសពីនេះទៅទៀត អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានលើកឡើងថា នីតិវិធីនៃការពិភាក្សាយោបល់ភាគីគឺអាចបេញលទ្ធផលក្នុងពេលខាងមុខ ដែលនឹងពន្យាពេលសវនាការដ៏វែង មិនអាចទទួលយកបាន ។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលស្គាល់ថា វិធានផ្ទៃក្នុង ផ្តល់ឆន្ទានុសិទ្ធិពេញលេញជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ទាំងការចេញសេចក្តីសម្រេចបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅពេលដែលមានការចាំ

បាច់ និងផ្តល់ឲ្យនូវការពិចារណានូវការរៀបចំនីតិវិធីដាច់ៗពីគ្នាទៅតាមលំដាប់លំដោយនៃការជំនុំជម្រះ ប៉ុន្តែពុំមែនផ្តល់សិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការពិចារណាទៅលើទម្រង់នៃការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីឡើយ ។ ការស្វែងរកឲ្យឃើញផ្សេងពីនេះ អាចពុំយកចិត្តទុកដាក់លើការខ្វែងគំនិតគ្នាទាំងពីរ ស្តីពីសិទ្ធិរបស់ភាគី និងលក្ខណៈផ្ទុយគ្នានៃដំណើរការនីតិវិធីរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជារួមទាំង "តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវដ៏សំខាន់របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅក្នុងការធ្វើដីការបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ និង ការបង្ហាញបទចោទនៅក្នុងដីកានោះដែរ" ។

ទោះបីជា ការខកខានស្តាប់យោបល់ពីភាគី គឺជាមធ្យោបាយដោះស្រាយដោយផ្នែក នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង យល់ព្រមពិចារណាលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាស្តីពីការស្នើសុំពង្រីកវិសាលភាពនៃរឿងក្តីដោយការរួមបញ្ចូលទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម "…..សវនាការលើអង្គសេចក្តីដែលមានរយៈពេលជិតមួយឆ្នាំបានកន្លងផុតទៅហើយ ដោយគោរពតាមលក្ខខណ្ឌនៃដីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនេះ បានធ្វើឲ្យវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង០០២/០១ ចេញជារូបរាងយ៉ាងមានប្រសិទ្ធិភាព" ។ ការកំណត់ថា ការបំបែកសំណុំរឿងទាំងមូលត្រូវបានច្រានចោល ដោយសំអាងលើកំហុសឆ្គងផ្នែកច្បាប់ បានរកឃើញថាការប្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំដាក់បន្ថែមទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម ត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សា ។

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បច្ចុប្បន្នកំពុងធ្វើការវាយតម្លៃសារជាថ្មី លើភាពត្រឹមត្រូវនៃការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី បន្ទាប់ពីការស្តាប់សំណើរបស់ភាគី និងការរក្សានូវតុល្យភាពនៃផលប្រយោជន៍គ្រប់ភាគីចំពោះកត្តាពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។ នៅក្នុងការអនុវត្តបែបនេះ គឺត្រូវតែកំណត់ថាតើវាគឺជាលទ្ធភាពគ្រប់គ្រងតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីបម្រើឲ្យការចោទប្រកាន់នៅក្នុងសវនាការតូចៗដាងនេះ ឬក "យ៉ាងហោចណាស់នៅក្នុងសវនាការតូចមួយស់ពីផ្នែកខ្លះនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ" ។ ចំពោះភាពត្រឹមត្រូវនៃការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគប្បីបង្កើត និងបញ្ជាក់ពី "ផែនការនៃការជំនុំជម្រះ" សម្រាប់បទចោទនៅសេសសល់ ដែលនឹងត្រូវយកមកជំនុំជម្រះ និងបញ្ជាក់អំពីក្តីព្រួយបារម្ភពិតប្រាកដ ដែលលើកឡើងដោយភាគី ។ ចំពោះការរក្សានូវតុល្យភាពនៃផលប្រយោជន៍គ្រប់ភាគីចំពោះកត្តាពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ អងជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគប្បី "បញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់" ថាយោងតាមការធ្លាក់ចុះដុនដាបនៃសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ "ជាការប្រសើរដែលយុត្តិធម៌ គប្បីផ្តល់ជូនតាមរយៈការចេញនូវសាលក្រមមួយ" ទៅលើបទចោទតូចៗជាច្រើន និង "ផ្តល់ជូនតាមរយៈការពិចារណាទៅលើភាពតំណាងនៃសំអាងហេតុក្នុងដីការបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះនៅក្នុងសវនាការតូចៗ" ។

អ្វីដែលសំខាន់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានផ្តល់ជូនការព្រមានទុកជាមុន ចំពោះការព្រួយបារម្ភរបស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងផ្នែកច្បាប់ និងលទ្ធភាពអនុវត្តរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿង ដែលមានសាលក្រមដាក់ទោសបន្តបន្ទាប់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ ។ ការស្នើសុំមកអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បី«បង្កើតឲ្យមានអង្គចៅក្រមជំនុំជម្រះមួយទៀត នៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដើម្បីគាំទ្រដល់ការជំនុំជម្រះឲ្យបានទាន់ពេលទៅលើផ្នែកដែលនៅសេសសល់នៃសំណុំរឿង០០២» ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ឃើញថា «អង្គចៅក្រមជំនុំជម្រះទីពីរនឹងមានលទ្ធភាពការពារបាន ចំពោះការបារម្ភណាមួយទៅលើភាពលំអៀងដែលអាចមាន ឬក៏ភាពលំអៀងជាក់ស្តែង» ប្រសិនបើចៅក្រមតែមួយ ធ្វើការជំនុំជម្រះលើសពីរឿងក្តីមួយប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទដដែល ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក៏បានកត់សម្គាល់ទៀត ថាអង្គចៅក្រមជំនុំជម្រះទីពីរអាចនឹងចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ លើកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ក្នុងខណៈដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនេះ កំពុងជាប់រវល់ជាមួយនឹងការព្រាងលើសាលក្រមទីមួយ ហើយកិច្ចការនោះប្រើរយៈពេលលើសពី៨ខែ ដែលមិនលើសខ្ទះគ្នាជាមួយករណីរបស់ ឌុច (សំណុំរឿង០០១) ។

ដោយសារកង្វះខាតផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់តុលាការកំពុងបន និងទុក្ខលំបាកនៃសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ នាពេលថ្មីៗនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទំនងជាសម្រេចបន្តកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាមួយគម្រោងរបស់ខ្លួនសម្រាប់សវនាការតូចៗជាច្រើន ស្តីពីដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទាំងមូល ហើយនឹងជំនួសដោយការផ្តោតទៅលើការកំណត់ច្បាស់លាស់អំពីវិសាលភាពសមស្របមួយ និងភាពតំណាងនៃបទចោទប្រកាន់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២៕០១ ដែលប្រហែលគ្នានឹងការរៀបចំនាពេលបច្ចុប្បន្នក្នុងការឈានទៅរកការចេញសាលក្រមមួយក្នុងរយៈពេលឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។ ជាការពិតនៅក្នុងការចង្អុលបង្ហាញក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនជូនទៅភាគីលើបញ្ហាទាំងនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានចោទសួរជាចំណុចៗថា ៖

ដោយសារតែការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា.....អង្គជំនុំជម្រះធ្លាប់បានជួបប្រទះនូវការពន្យារពេល និងផលវិបាកបន្ថែមទៀត ក្នុងការទទួលបានវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទទាំងបីនាក់តាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ដោយសារតែការចុះដុនដាបផ្នែករាងកាយរបស់ពួកគាត់ ។ ដោយផ្អែកលើកាលៈទេសៈដែលមានការផ្លាស់ប្តូរនេះ និងផលវិបាកនានានៃការអនុវត្ត វិធីសាស្រ្តណាមួយផ្សេង នៅដំណាក់កាលយឺតពេលទៅហើយនេះ តើលោកលោកស្រីនៅតែជំទាស់នូវការកំណត់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ទៅលើវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះដំណាក់កាលទីមួយរបស់ខ្លួនតាមរបៀបដែលត្រូវបានកំណត់ដោយដីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី និងសេចក្តីសម្រេចដែលពាក់ព័ន្ធនានាកន្លងមកដែរឬទេ?

ភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញា និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីពេលវេលាសំខាន់ត្រូវចំណាយដើម្បីរៀបចំសវនាការលើភស្តុតាងរួចមកហើយ រហូតដល់សេចក្តីសម្រេចលើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីត្រូវបានមោឃភាពនិងការទាមទារឲ្យមានការពន្លឿនការញាប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ហើយទំនងជាសំណើរដែលពង្រីកឲ្យមានការកែទម្រង់សវនាការនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះទាំងស្រុង ។ ខណៈដែលភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញាទំនងជាស្នើសុំត្រឹមតែបន្ថែមទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មពីរកន្លែងដែលត្រូវបានច្រានចោលនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ ភាគីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីប្រឈមមុខនឹងសេចក្តីសម្រេចមួយដែលមានបញ្ហាលំបាកជាងមុន ។ នៅក្នុងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជិត៨០០០ នាក់ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង០០២៕០១ គឺមានតែដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីប្រហែល៧៥០នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងបញ្ហាគោលនយោបាយចលនាផ្លាស់ទីលំនៅប្រជាជនដោយបង្ខំ ។ ដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីដែលត្រូវដកចេញនឹងពុំត្រូវបានស្តាប់នូវទុក្ខសោកដែលខ្លួនបានទទួលរង និងទំនងជាត្រូវដក ចេញខ្លះ ឬទាំងស្រុងពីទម្រង់នៃសំណង ដែលគប្បីមាននៅក្នុងការផ្តន្ទាទោស ។ ក្រុមមេធាវីការពារ ក្តីទាំងអស់ ដែលពុំទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការពង្រីកនៃបទចោទជាច្រើននោះ ទំនងជាមានមាន អំណះអំណាងដោយបង្ខំឲ្យសាក្សីគន្លុះត្រូវមករំឭកឡើងវិញ ប្រសិនបើសក្ខីកម្មរបស់សាក្សីទាំងនោះ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្ហាញភស្តុតាងបន្ថែមទៅលើបទចោទប្រកាន់ដែលពុំបានគិតទុកជាមុន ។

ទោះបីជាសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនឹងត្រូវពន្យាពេល ដោយសមហេតុផល គឺទំនងជាលទ្ធផលនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២៕០១ រួមមានភាពជាតំណាងពេញលេញនៃការជ្រើស រើសបទឧក្រិដ្ឋការប្រតិបត្តិជាក់លាក់នូវគោលការណ៍គ្រឹះដែលខ្លួនប្រកាន់ខ្ជាប់ គប្បីបង្កើនចំនួនជនរង- គ្រោះដែលការឈឺចាប់របស់ខ្លួនត្រូវបានថ្លែងចេញ ហើយអ្វីដែលអាចនឹងកើតឡើងនោះ ប្រសិនបើនៅពេលចេញសាលក្រមនឹងផ្តល់ឲ្យមានគំរូ ដែលអាចប៉ាន់ប្រមាណមួយនៃការជំនុំជម្រះប្រកបដោយយុត្តិធម៌សម្រាប់តុលាការកម្ពុជា ។